

SAVONIA

OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
KULTTUURIALA

BACHIN JÄLJILLÄ

Taiteellinen opinnäytetyö

TEKIJÄ: Juho Niskanen

Koulutusala Kulttuuriala	
Koulutusohjelma/Tutkinto-ohjelma Musiikkipedagogin tutkinto-ohjelma	
Työn tekijä(t) Juho Niskanen	
Työn nimi Bachin Jäljillä	
Päiväys 6.4.2020	Sivumäärä/Liitteet 18/2
Ohjaaja(t) Anna-Maria Pekkinen	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) Savonia-ammattikorkeakoulu	
<p>Tiivistelmä</p> <p>Opinnäytetyöni on taiteellinen opinnäytetyö. Se koostuu konserttiosuudesta, jossa soitin Johann Sebastian Bachin kolmannen soolosellosarjan sekä kirjallisesta osuudesta. Kirjallisessa osuudessa käsittelen opinnäytetyöni lähtökohtia, Bachin kolmatta sellosarjaa sekä sen taustoja. Lisäksi kerron konserttiin valmistautumisesta ja konsertin sujumisesta. Tavoitteeni on kertoa kokemuksistani sekä Bachin kolmannesta sellosarjasta.</p>	
Avainsanat Bach, soolosellosarja, konsertti	

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Music			
Author(s) Juho Niskanen			
Title of Thesis In Bach's Footsteps			
Date	6.4.2020	Pages/Appendices	18/2
Supervisor(s) Anna-Maria Pekkinen			
Client Organisation /Partners Savonia University of Applied Sciences			
<p>Abstract</p> <p>My thesis is an artistic thesis. It consists of a concert section in which I played Johann Sebastian Bach's third solo cello suite as well as a written section. In the written part I discuss the starting points of my thesis, Bach's third cello suite and its background. In addition, I tell about preparing for the concert and how the concert went. My goal is to share my experiences and Bach's third cello suite.</p>			
Keywords Bach, solo cello suite, concert			

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	5
2	BACHIN KOLMAS SELLOSARJA JA SEN TAUSTAA.....	6
2.1	Sellosarjojen taustaa.....	6
2.2	Analyysi	7
2.2.1	Preludi	7
2.2.2	Allemande	8
2.2.3	Courante	10
2.2.4	Sarabande	11
2.2.5	Bourrée I ja II.....	12
2.2.6	Gigue	13
3	KONSERTTIIN VALMISTAUTUMINEN.....	15
4	KONSERTIN SUJUMINEN.....	16
5	POHDINTAA	17
	LÄHTEET	18
	LIITE 1	19
	LIITE 2	20

1 JOHDANTO

Aloin soittaa Johann Sebastian Bachin kolmatta soolosellosarjaa jokunen vuosi takaperin musiikkipedagogiopintojeni alkutaipaleella. Teosta tuli esitettyä pari osaa kerrallaan luokkakonserteissa sitä mukaa, kun kappale valmistui. En tuolloin vielä ajatellut, että soittaisin koko sarjan opinnäytetyökonser tissani. Sarjan osia tuli esitettyä myös muissa tilanteissa, esimerkiksi Varkauden KesäKlassinen -festivaalilla vuonna 2017. Silloin soitin sarjan kolme ensimmäistä osaa. Sarjan osia tuli lisäksi soitettua Vuorelan kirkossa sekä eräällä keikalla ravintola Mustassa Lampaassa.

Kun aloin miettiä opinnäytetyöni aihetta, mieleeni tuli ensimmäisenä ajatus Bach-konsertista. Ajattelin, että soittaisin joko yhden tai kaksi sarjaa. Päätökseeni vaikutti paljolti se, että olin jo soittanut Bachia useamman sarjan verran, joten projektiin ei tarvinnut lähteä ihan tyhjästä. Lopulta päätin, että yksi sarja riittää. Näin jälkeempäin ajatellen päätös oli oikea. Kahden sarjan kanssa olisi joutunut turhan tiukille, ja lopputulos olisi todennäköisesti ollut laadullisesti heikompi.

Opinnäytetyöni koostuu taiteellisesta ja kirjallisesta osasta. Taiteellisen osuuden toteutin 5.12.2019 Kuopion Musiikkikeskuksen kamarimusiikkisalissa. Esitin siellä Bachin kolmannen soolosellosarjan C-duurissa. Kirjallisessa osuudessa kerron Bachin kolmannesta soolosellosarjasta, sen taustoista sekä valmistautumisestani konserttiin ja sen sujumisesta.

Tavoitteena minulla on kehittyä soittajana ja taiteilijana, sekä syventää osaamistani soolosellosarjoista. Aiheeseen perehtymällä toivon myös pedagogisten valmiuksieni kasvavan.

2 BACHIN KOLMAS SELLOSARJA JA SEN TAUSTAA

2.1 Sellosarjojen taustaa

Ymmärtääkseen Bachin soolosellosarjoja, on tärkeää tutkia niiden taustaa. Vaikka Bach ei ollutkaan sellisti, hän pystyi siitä huolimatta luomaan mestariteoksen. Suurin osa tutkijoista uskoo, että Bach kirjoitti sellosarjat Cöthenin vuosiensa aikana 1717-1723. Cöthenissä hän toimi kapellimestarina prinssi Leopoldin hovissa.¹ Prinssi Leopold oli innokas musiikinharastaja, joka Bachin mukaan ”sekä ymmärsi että rakasti taidetta.”² Bachille annettiin vapaus ja resurssit säveltää niin kuin hän tahtoi. Näihin resursseihin kuului erinomaisia muusikoita kuten gambisti ja sellisti Christian Ferdinand Abel sekä sellisti Christian Bernhard Linigke.³ Nämä muusikot olivat erittäin taitavia, mikä mahdollisti Bachin säveltämään erittäin haastavaa musiikkia.⁴

Kautta 1600-luvun selloa pidettiin lähinnä säestyssoittimena, joka soittaa basso continuo-linjaa.⁵ Ennen Bachin aikaa sellolle oli sävelletty vain harvoja sooloteoksia. Nämä olivat peräisin lähinnä muutamalta säveltäjältä, jotka olivat Giovanni Battista degli Antonii (1636-1698), Domenico Gabrielli (1659-1690) ja Domenico Galli (1650-1697).⁶ Heidän sävellyksensä eivät kuitenkaan ole samankaltaisia verrattuna Bachin soolosellosarjoihin, jotka veivät sellorepertoarin uudelle tasolle. Todennäköisesti Bach hyötyi taitavien muusikkojensa tietotaidosta säveltäessään sellosarjoja, joilla hän myös auttoi sellon roolin muuttumista soolosoittimeksi. Vaikka Bach käytti aikaisempia sävellystyyliä kuten tanssisarjamuotoa, hän toi sarjoihinsa mukaan sellonsoiton elementtejä, joita ei ollut aikaisemmin käytetty. Näitä olivat mm. scordatura-viritys viidennessä sarjassa ja viisikielisen instrumentin käyttö kuudennessa sarjassa.⁷

Bachin sellosarjoja pidetään yhtenä selkeimmistä esimerkeistä barokin ajan sarjamuodosta. Sana ”sarja”, joka on ranskaksi ”suite” tulee alun perin ranskan sanasta ”suivre”, mikä tarkoittaa seurata. Vuosisatojen saatossa käsitys sarjasta on muuttunut. 1400- ja 1700-lukujen välillä sarja oli tanssiosien kokoelma. Myöhemmin 1800- ja 1900-lukuina sarjalla tarkoitettiin myös erilaisten osien kokoelmaa (esim. Debussy, Rahmaninov) sekä otteita suuremmista teoksista (esim. Tšaikovski, Ravel, Stravinsky).⁸

¹ Johann Nikolaus Forkel, Johann Sebastian Bach: His Life, Art and Work, 20.

² Eric Soblin, The Cello Suites, 30.

³ Meredith Lawrence, The Influence of the Unaccompanied Bach Suites, 2.

⁴ Eric Soblin, The Cello Suites, 61.

⁵ Meredith Lawrence, The Influence of the Unaccompanied Bach Suites, 2.

⁶ Elizabeth Cowling, The Cello, 77.

⁷ Meredith Lawrence, The Influence of the Unaccompanied Bach Suites, 2-3.

⁸ Allen Winold, Bach's Cello Suites, 8.

Barokin aikainen sarja koostuu neljästä tanssiosasta: allemande, courante, sarabande ja gigue. Nämä pääosat voidaan esitellä preludilla ja/tai sarjaa voidaan laajentaa lisäämällä valinnaisia tansseja sarabanden ja gigueen väliin. Näitä ovat esimerkiksi minuet, bourrée sekä gavotte. Jokaisessa sellosarjassa on kuusi osaa, jotka ovat samassa sävellajissa tai vähintäänkin perustuvat samaan toonikaan. Barokkisarjaa on usein kuvailtu kokoelmaksi itsenäisiä ja erilaisen luonteen omaavia osia. Siitä huolimatta yksi tai useampi sarjan osa saattaa toisinaan sisältää ilmeisiä tai hienovaraisia variaatioita edellisestä osasta.⁹

Bachin soolosellosarjat olivat kadoksissa aina siihen asti, kunnes espanjalainen sellisti Pablo Casals löysi ne 13-vuotiaana barcelonalaisesta putiikista vuonna 1890.¹⁰

2.2 Analyysi

Heti kolmannen sellosarjan alusta sävellaji on selvä: C-duuri. Preludissa, allemandessa, courantessa ja sarabandessa C-duuri asteikko laskeutuu kahden oktaavin verran. Preludissa asteikkona, allemandessa korukuviona, courantessa arpeggiona ja sarabandessa sointuina. Bourréet poikkeavat enemmän tästä ideasta toisen bourréeen ollessa c-mollissa. Myös gigue poikkeaa paljon alkuperäisestä C-duuri asteikosta.

2.2.1 Preludi

”Preludeeraaminen kekseliäästi ja sujuvasti tarkoittaa paljon enemmän kuin vain soittamista tarkasti niin kuin on pyydetty; todellakin, sitä kutsutaan oikeutetusti musiikkiesityksen korkeimmaksi huipuksi.”¹¹

Alun perin termi ”preludi” tulee ranskan sanasta ”prélude”, mikä taas tulee latinan sanoista ”prae” (ennen) ja ”ludus” (soittaa). Sama italiaksi ja espanjaksi on ”preludio”, saksaksi ”prä-ludium”. Barokin preludi on toista osaa edeltävä johdanto tai esittely. Toisaalta preludi voi olla myös itsenäinen teos. Tunnettuja preludisäveltäjiä ovat Chopin, Debussy, Rahmaninov, Scriabin sekä Šostakovitš 1800- ja 1900-luvuilta, Adam Ileborgh sekä Conrad Paumann 1400-luvulta ja Louis Couperin sekä Jean-Philippe Rameau 1700- ja 1800-luvuilta.¹²

⁹ Allen Winold, *Bach's Cello Suites*, 8.

¹⁰ Eric Siblín, *The Cello Suites*, 37-38.

¹¹ Johann Mattheson, *Der vollkommene Capellmeister*.

¹² Allen Winold, *Bach's Cello Suites*, 12.

Bachin kolmannen soolosellosarjan preludi on muodoltaan vapaa. Osan alussa asteikot ovat dominoivana piirteenä, ja ne muodostavat myös sekvenssejä (tahdit 7-12). Myöhemmin seuraa suurempia intervallihyppyjä. Lopulta ne muodostavat arpeggioita, jotka tanssahtelevat urkupisteen yläpuolella (tahti 45). Osan lopussa (tahti 78), mikä alkaa kuten ensimmäinen tahti, Bach käyttää muutoin harvemmin esiintyviä taukoja sekä sointuja. Osan päättää trilli sekä alun toistuva kahden oktaavin laskeutuva asteikko, joka huipentuu C-duuri sointuun.

Tahtilaji: 3/4

Pituus: 88 tahtia

Sävellaji: C-duuri

NUOTTIESIMERKKI 1. Sekvenssejä tahdeista 7-12. J. S. Bach, BWV 1009, Prelude.

2.2.2 Allemande

”Allemande, rehti saksalainen keksintö...Siinä on vakava ja hyvin rakennettu harmonia, mikä heijastelee tyytyväistä ja iloista henkeä, joka iloitsee järjestyksestä ja rauhasta.”¹³

Allemande tarkoittaa ranskaksi sanaa saksalainen. Tanssi onkin alun perin Saksasta ja se liitettiin sarjamuotoon sen kehityksen alkuvaiheissa. Tyypillisesti allemande on sävelletty binäärimuotoon, jossa on kaksi yhtäläistä osaa. Binäärimuoto oli 1700-luvun käytetyin instrumentaalimusiikin sävellysmuoto, ja sitä käytettiin säännöllisesti myös vuosisadan molemmin puolin. Kaksi tyypillistä piirrettä sävyttää suurinta osaa allemandeja. Molemmat pääosat alkavat kohotahdilla, joka johtaa täyteen sointuun, ja molemmat osat loppuvat kadenssin jälkeiseen yhden tahdin mittaiseen ”häntään”.¹⁴

¹³ Johann Mattheson, Der vollkommene Capellmeister.

¹⁴ Allen Winold, Bach's Cello Suites, 34.

Kolmannen soolosellosarjan allemande on myös jaettu kahteen osaan. Pienen aika-arvon nuotit – kuudestoista-, kolmaskymmeneskahdes- ja kahdeksasosat ennakoivat nopeampaa tempo. Melodiaa ei tässä osassa voi jaksottaa, sillä kehittyminen tapahtuu vain lyhyinä motiiveina. Bach käyttää osassa myös paljon sekvenssejä. Toinen puolisko on variaatio ensimmäisestä, jossa säilyy sama rytminen käsittely. Ensimmäinen puoli alkaa C-duurissa päättyen G-duuriin, kun taas toinen puoli alkaa G-duurissa ja päättyy C-duuriin.

Tahtilaji: 4/4

Pituus: 24 tahtia

Sävellaji: C-duuri

Allemande.

NUOTTIESIMERKKI 2. Binäärimuoto, jossa kappale on jaettu kahteen osaan. J. S. Bach, BWV 1009, Allemande.

2.2.3 Courante

”Courantella ei ole lähestulkoon mitään rajoja viululla soitettuna (viola da gambasta puhumattakaan), sen sijaan se etsii oikeutusta nimelleen jatkuvalla juoksemisella.”¹⁵

¹⁵ Johann Mattheson, Der vollkommene Capellmeister.

Tansseista toinen, courante, tarkoittaa ranskaksi sanaa ”juokseva”. Se on binäärimuotoinen, ja jokainen osio alkaa yleensä lyhyellä koholla. Courantea on kahden tyylistä: italialainen ja ranskalainen. Italialaistyylinen on nopea kolmeen menevä tanssi juoksevine kuudestoista- ja kahdeksasosineen. Se on myös rotevampi ja suoraviivaisempi. Ranskalaistyylinen on hieman hillitympi kolmeen menevä tanssi, jossa on monimutkaisempia rytmikuviota kuten hemiolia. Se on elegantimpi ja monitahoisempi kuin italialainen courante.¹⁶

Kolmannen soolosellosarjan courantea kuvaa jatkuva kahdeksasosien juoksutus. Melodia koostuu asteikon palasista, arpeggioista ja suurista intervallihypyistä. Osalla on paljon italialaistyyllisen couranten (ital. corrente) piirteitä, vaikka Bach nimeääkin sen couranteksi (ransk.). Molemmat puoliskot alkavat arpeggiolla, ensimmäinen C-duurissa, jälkimmäinen G-duurissa.

Tahtilaji: 3/4

Pituus: 84 tahtia

Sävellaji: C-duuri

NUOTTIESIMERKKI 3. Osan alku, missä esiintyy arpeggioita ja suuria intervallihypyjä. J. S. Bach, BWV 1009, Courante.

2.2.4 Sarabande

”Sarabandella ei ole ilmaistavanaan muuta tunnetta kuin loisteliaisuuden tavoittelu...Se ei salli juoksevia nuotteja, sillä loistokkuus kammoksuu niitä, ja se puolustaa vakavuuttaan.”¹⁷

Sarabanden alkuperä on salaperäisyyden ja ristiriitojen verhoama. Luultavimmin siitä syystä, että varhaisemmat säveltäjät käyttivät sarabanden nimeä useiden erilaisten eteläeurooppalaisten ja latinalaisamerikkalaisten tanssien yhteydessä. Alun perin tanssia esitettiin eloisassa tempossa. Sitä pidettiin kuitenkin hienompiin piireihin sopimattomana. Lopulta tanssista tuli muiden barokkisarjan osien tapaan hitaampi, näin menettäen hieman tanssillisia piirteitään.¹⁸

¹⁶ Allen Winold, Bach's Cello Suites, 45.

¹⁷ Johann Mattheson, Der vollkommene Capellmeister.

¹⁸ Allen Winold, Bach's Cello Suites, 56.

Bach sävelsi sarabandeja enemmän kuin mitään muita osia. Yhteensä 39 sarabanden nimellä ja monia muita osia, joissa on sarabanden piirteitä, kuten aaria Goldberg-muunnelmista ja päätöskuoro Matteus-passiosta. Sellosarjojen sarabandet ovat aina binäärimuotoisia, ja usein säännöllisesti toistuvina kahden, neljän tai kahdeksan tahdin pätkinä. Sarabanden ominaispiirteeksi kerrotaan usein kolmijakoisen tahtilajin toisen iskun painottaminen. Painottaminen voi olla harmonista (dissonanssi toisella iskulla), agogista (pidempi nuotti toisella iskulla) tai melodista (korkeampi tai matalampi sävel toisella iskulla).¹⁹

Kolmannen sellosarjan sarabande on samantapainen kuin ensimmäisessä sarjassa: paljon murrettuja sointuja hitaassa 3/4 tahtilajissa. Se on pidempi kuin ensimmäisen sarjan sarabande ja se jakautuu kolmeen jaksoon, jotka kaikki koostuvat kahdeksasta tahdistä. Toisen tulkinnan mukaan osa jakautuu kuuteen jaksoon, joista kaikki ovat neljän tahdin mittaisia. Osa päättyy vahvaan I-IV-V-I kadenssiin.

Tahtilaji: 3/4

Pituus: 24 tahtia

Sävellaji: C-duuri

Sarabande.

NUOTTIESIMERKKI 4. Neljän tahdin jakso. J. S. Bach, BWV 1009, Sarabande.

2.2.5 Bourrée I ja II

Bourrée on valinnainen osa barokkisarjassa. Sen nimi tulee ranskan sanasta ”bourir”, mikä tarkoittaa sanaa ”täyttää”. Tanssi on peräisin Ranskan Auvergnesta, ja siinä nuoret miehet liikuttelevat käsiään räpyttelemällä.²⁰ Bourrée koostuu neljän tahdin fraaseista ja kahden bourréeen välillä on harmoninen kontrasti: duuri ja molli. Molempien bourréiden kaikki osat alkavat kahdella kahdeksasosalla.

¹⁹ Allen Winold, Bach's Cello Suites, 56.

²⁰ Allen Winold, Bach's Cello Suites, 70.

Bourrée I:

Osassa on kolme jaksoa, jotka ovat kahdeksan tahdin mittaisia ja lopuksi on vielä neljä tahtia. Neljässä ensimmäisessä tahdissa on osalle tyypillinen rytmi, joka esiintyy myös toisessa bourréeessa: kahdeksas-, kahdeksas-, neljäsosa, kahdeksas-, kahdeksas-, neljäsosa. Jakson jälkipuoliskolla on kahdeksasosien liikettä.

Tahtilaji: 2/2

Pituus: 28 tahtia

Sävellaji: C-duuri

Bourrée I.

NUOTTIESIMERKKI 5. Osalle tyypillinen rytmi: tata-tan-tata-tan. J. S. Bach, BWV 1009, Bourrée I.

Bourrée II:

Toinen bourrée on hyvin samantapainen kuin ensimmäinen niin melodian, rytmin kuin kohojenkin osalta. Suurin ero on molli-tonaliteetissa.

Tahtilaji: 2/2

Pituus: 24 tahtia

Sävellaji: c-molli

Bourrée II.

NUOTTIESIMERKKI 6. Toinen Bourrée alkaa samaan tapaan kuin ensimmäinenkin. J. S. Bach, BWV 1009, Bourrée II.

2.2.6 Gigue

”Yleisen tai englantilaisen gigueen pääasiallisin tyylipiirre on kiihkeä ja katoavainen innokkuus.”²¹

²¹ Johann Mattheson, Der vollkommene Capellmeister.

Termin ”gigue” alkuperä on luultavasti sanassa ”jig”, mikä tarkoittaa eläväistä tanssia 1500-luvun Britteinsaarilta, eritoten Irlannista. Toinen mahdollisuus sanan alkuperälle on keskiaikainen ranskan sana ”giguer”, mikä tarkoittaa ”tanssia”. Se voi myös liittyä saksan kielen viulua tarkoittavaan sanaan ”geige”. 1600-luvulla brittiläiset koomikot toivat jigin tunnetuksi Euroopassa, ja tämä yhteys on kenties ollut vaikuttimena termin ymmärtämiseen vitsinä, leikinä tai pelinä. Tämä puolestaan johti ilmaisuun ”the jig is up”, mikä tarkoittaa ”vitsi on loppu”, ”leikki on loppu” tai kenties ”sarja on loppu”.²²

1500- ja 1600-luvuilla tanssi muovautui ranskalaiseksi hovitanssiksi, gigueksi, kuten myös italialaiseksi gigaksi. Aivan kuin couranten tapauksessa myös näillä tansseilla on huomattavia eroavaisuuksia. Ranskalaista gigueta kuvaa nopeahko tempo, rytmisen monipuolisuus, laajat intervallit, usein myös imitoivan kontrapunktin käyttö sekä melodiset inversiot. Italialainen giga on yksinkertaisempi, nopeampi sekä yksiaanisempi.²³

Kolmannen soolosellosarjan gigue on italialaistyylinen ja se puhkuu energiaa, intoa ja iloa. Rytmisiltä piirteiltään se on kahdeksas- ja kuudestoistaosakuvioiden vuorottelua. Alun melodisen ja rytmisen vuoropuhelun jälkeen melodia laskeutuu sekvensseinä kuudestoistaosien juoksutukseen, mikä johtaa kahdeksan tahdin mittaiseen pariäänikulkuun mollissa. Osan toisen puoliskon rakenne on samantapainen kuin ensimmäisen, siinä päädytään myös alun kuviosta kuudestoistaosa-juoksutukseen ja edelleen pariäänikulkuun. Osa ja koko sarja päättyy muhevaan C-duurisointuun.

Tahtilaji: 3/8

Pituus: 108 tahtia

Sävellaji: C-duuri

NUOTTIESIMERKKI 7. Osan alku, jossa kahdeksas- ja kuudestoistaosat vuorottelevat. J. S. Bach, BWV 1009, Gigue.

²² Allen Winold, Bach's Cello Suites, 77.

²³ Allen Winold, Bach's Cello Suites, 77.

3 KONSERTTIIN VALMISTAUTUMINEN

Aloitin opinnäytetyökonserttiini valmistautumisen kesällä 2019. Lähdin liikkeelle preludista, jonka soittamisesta oli kulunut eniten aikaa. Sitä seurasivat allemande, courante, sarabande, bourréet ja gigue. Sarjan jälkimmäiset osat olivat entuudestaan hieman paremmassa kunnossa kuin ensimmäiset, olihan niitä tullut viimeisimpänä harjoiteltua. Harjoitteluprosessi oli kokonaisuutena varsin mutkaton, eniten haastetta oli pariäänipaikoista, joita löytyy esimerkiksi preludin lopusta ja sarabandesta.

Syksy alkoi opettajanvaihdoksen merkeissä, kun sellonsoiton opettajani vaihtui. Päätin, että pidän jo ennestään tutuksi tulleet sormitukset sekä jousitukset, niinpä uuden opettajan kanssa tuli hiottua lähinnä ilmaisua. Opettajani koetti kaivaa minusta esille suurempaa ilmaisukykyä, ja hänen opastuksellaan teos alkoi pikkuhiljaa saada enemmän värejä.

Ennen opinnäytetyökonserttiani soitin koko sarjan kahdessa harjoituskonsertissa. Ensimmäisellä kerralla minulla oli nuotit mukana varmistuksena. Koetin soittaa teoksen ulkoa, mutta jouduin turvautumaan nuottiin, kun soitto meni poikki jonkun kerran. Toisessa konsertissa menin lavalle ilman nuotteja ja pärjäsinkin jo aikaisempaa paljon paremmin. Muistikatkoja ei tullut, ja esitys oli varsin ehyt. Seuraavaksi olikin jo tosi kyseessä. Konserttia varten tein vielä mainosjulisteen (liite 1) sekä käsiohjelman (liite 2).

4 KONSERTIN SUJUMINEN

Konserttini oli määrä alkaa aamukymmeneltä. Saavuin paikalle hyvissä ajoin lämmitelläkseni ja laittaakseni paikat muutenkin kuntoon. Olin varannut videokameran sille aamulle, mutta kun se oli edelleen teillä tietymättömillä, sain käyttööni zoom-nauhoittimen. Kymmeneen mennessä kaikki oli valmista.

Lavalle saavuin rutiininomaisin menoin; kumarrus, istuutuminen, sellon asettelu, jousen kiireiden tarkistus ja ensimmäisen äänen kokeilu otelautaan napauttamalla. Sitten aloin soittamaan. Preludi soi melko sujuvasti, eikä mitään isompia erheitä tullut kohdalle. Intonaatio oli kohtalaista, ei loisteliaan puhdasta, mutta ei mitään kauhean epäpuhdastakaan. Seuraavaan osaan siirryttäessä pidin lyhyen tauon. Kädet rennosti sivuille roikkumaan hetkeksi, ja taas mentiin.

Allemanden poljento lähti käyntiin, ja osa meni oikein mukavasti intonaation ollessa kohtalaista. Tahdissa 17 oli hieman huonompi intonaatio, mutta kertauksessa se oli jo parempi. Tahdissa 21 tuli hienoinen kömmähdys, ja tahdissa 23 intonaatio oli hakusessa toisella kertauksella. Osa päättyi kuitenkin sujuvasti viimeisen tahdin (24) ollessa oikein mallikas.

Courante oli tunnelmaltaan sähkökämpi, ja sekin kulki ihan hyvin. Tässä osassa jousen kanssa tuli hienoista haastetta jousen livetessä hieman otteesta. Ensimmäisen puoliskon kertauksen jälkeen jouduin nopeasti petraamaan jousta ennen toisen puoliskon alkua. Siitä ei kuitenkaan ollut mitään haittaa esityksen kannalta, koska korjausliike vei vain sekunnin kymmenyksen. Myös toisen puoliskon lopulla kertaukseen lähdettyä jouduin hieman kohentamaan otettani jousesta.

Sarabande noudatti samaa linjaa. Se meni ihan hyvin ilman mitään koheltamista, intonaation ollessa kohtalaista. Sitä seuranneet bourréet soitin mielestäni oikein hienosti. Niissä oli enemmän meininkiä, ja toinen bourrée toi hienon kontrastin ensimmäiseen hitaammalla tempolla ja hiljaisemmalla soinnillaan. Seuraavana vuorossa oli gigue, mikä lähti käyntiin reippaasti mutta hallitusti. Sointi oli hyvä ja intonaatio oli tässä osassa kenties parhaimmillaan. Kokonaisuutena konsertti meni hyvin.

5 POHDINTAA

Bachin kolmannen soolosellosarjan soittaminen opinnäytetyökonserlassa oli kaikin puolin hyvä ja opettavainen kokemus. Koin ensialkuun projektini kovin vaatimattomaksi, kun kuulin, millaisia opinnäytetöitä jotkut opiskelutovereistani kaavailivat. Eipä tässä jäänyt kuitenkaan mitään surkuteltavaa. Oli kerrassaan mainiota kerrankin soittaa kokonainen soolosellosarja, sillä tähän saakka olin soittanut korkeintaan muutaman osan konserttia kohden.

Tästä opinnäytetyöprojektista sain kokemuksen varsin itsenäisestä ohjelmiston valmistamisesta esityskuntoon ja konsertin toteuttamisesta. Soittotaidot ovat karttuneet siinä sivussa, ja teokseen ja sen taustoihin syventyminen on lisännyt käsitystäni barokkimusiikista ja sen historiasta. Kaikesta tästä on varmasti paljon hyötyä omaan pedagogiseen kehitykseeni ja työhön. Voin sanoa opinnäytetyölleni asettamieni tavoitteiden täyttyneen hyvin.

LÄHTEET

- Sibling, E. 2009. The Cello Suites. House of Anansi Press, inc., Toronto, Canada.

- Winold, A. 2007. Bach's Cello Suites: Analyses and Explorations, Volume I: Text. Indiana University Press, Bloomington, USA.

- Forkel J. N. 1974. Johann Sebastian Bach: His Life, Art and Work. Vienna House. New York: Constable And Company Ltd.

- Cowling, E. 1975. The Cello. B. T. Batsford Ltd First edition.

- Lawrence, M. 2012. The Influence of the Unaccompanied Bach Suites. Department of Music and Worship, Cedarville University. Viitattu 16.2.2020.
https://digitalcommons.cedarville.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=https://www.google.fi/&httpsredir=1&article=1004&context=music_and_worship_student_publications

- Bach, J. S. BWV 1009. Bach-Gesellschaft Ausgabe, Leipzig.

- Mattheson, J. 1739. Der vollkommene Capellmeister. Hamburg: Christian Herold. (Lainaukset suomentanut Juho Niskanen)

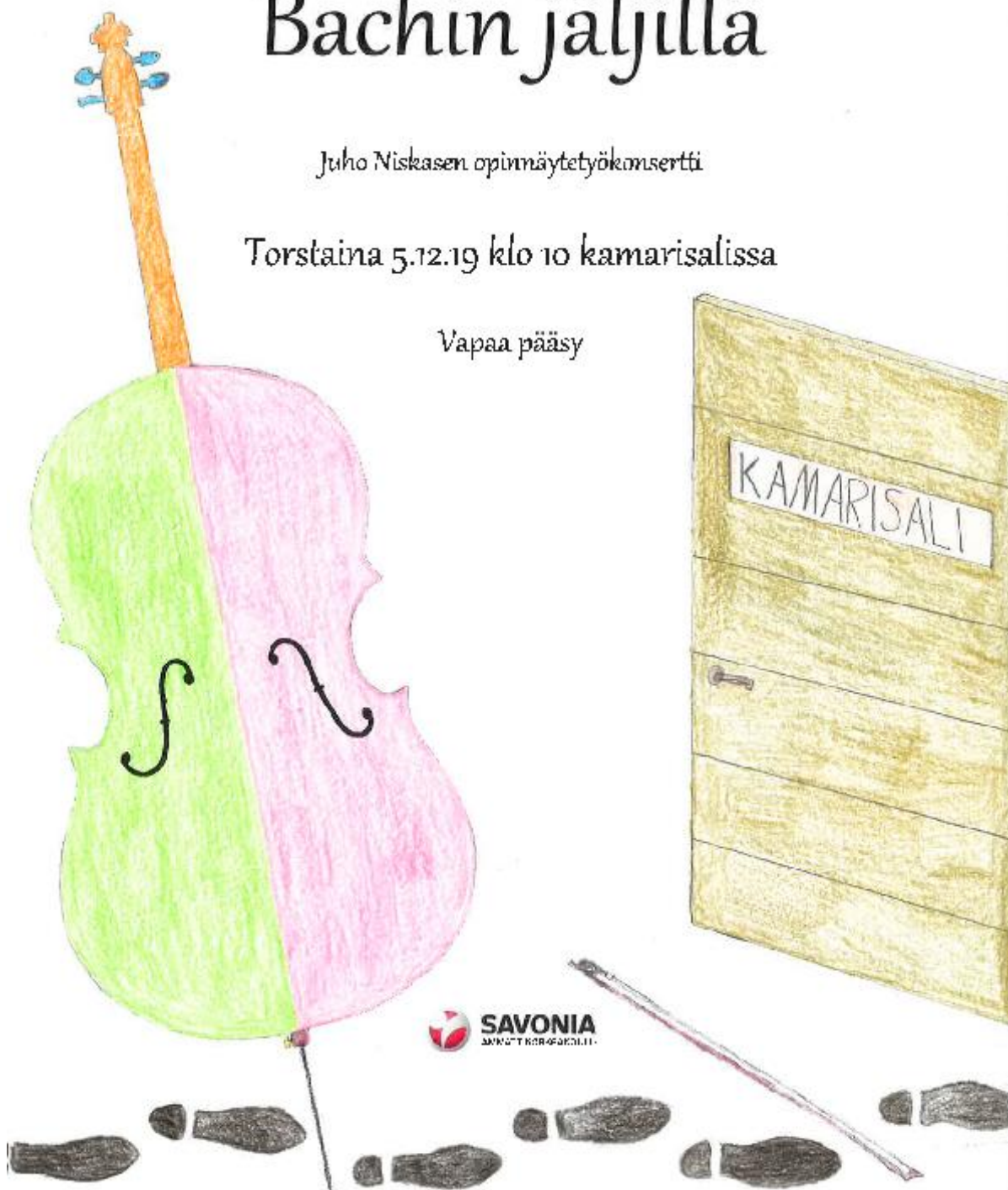
LIITE 1

Bachin jäljillä

Juho Niskasen opinnäytetyökonsertti

Torstaina 5.12.19 klo 10 kamarisalissa

Vapaa pääsy

LIITE 2

